

Martti Ahtisaari főtárgyaló úrnak

Egyesült Nemzetek Szervezete

martti.ahntisaari@cmi.fi

Igen tisztelt Martti Ahtisaari!

Elnézést kérek, hogy számtalan fontos munkája közepette zavarom. Mivel Ön foglalkozik Szerbia és Koszovó bonyolult ügyeinek rendezésével, tisztelettel kérem, hogy fontolja meg az alábbiakat.

Jelenleg Szerbia legészakibb tartománya a Vojvodina (magyarul Vajdaság vagy Délvidék). E terület is 1920. június 4-én került Magyarországtól a Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz.

Erre a szerbek, magyarok, horvátok, szlovákok és mások által lakott területre az elmúlt évtizedben tízezer számra érkeztek szerb nemzetiségű lakosok Szerbia más részeiből. Ez a szerb állam által elindított bevándorlás ma is tart. A folyamatot senki nem fékezte vagy állította le. Tudomásunk szerint a nemzetiségi (etnikai) viszonyok tudatos megváltoztatása a nemzetközi jog megsértése.

Nyilvánvaló a szerb kormány föltett szándéka, hogy megváltoztassa a terület nemzetiségi térképét. Ezáltal az őslakók kisebbségbe kerülve elveszítik a lehetőséget, hogy beleszóljanak a Vajdaság ügyeibe. A betelepítés nem új módszer. A két világháború utáni időszakokban kezdődtek, illetve a legutóbbi jugoszláviai polgárháború tragikus utójátékaként a mai napig folytatódnak.

Az „újlakosok” pillanatnyilag 100-120 ezren lehetnek a Vajdaságban, jelentős részük mit sem ért a mezőgazdasághoz, továbbá aluliskolázottságuk miatt egyébként is gyenge munkaerőnek bizonyulnak. Inkább szociális ellátásra várnak. Az eltérő nyelvű és műveltségű, kisebbségben lévő őslakosságot (főként a magyarokat) sokszor sértegetik, bántalmazzák, a jelenlegi rendfenntartó közeg segédletével a mai napig elnyomják, sőt üldözik.

Minden bizonnyal az autonómia visszaállításával lehetne orvosolni a helyzetet vagy a Vajdaság visszacsatolásával eredeti anyaországához, ahová tartozik. Az autonómia visszaállításának szándéka a vajdasági szerbek józanabbik részében, például Nenad Canak pártjában is megvan. Tudni kell azonban, hogy a január végén megtartott önkormányzati választásokon a szerb radikálisok (az „újlakosok” nagy mértékű támogatásával) igen jól szerepeltek.

Az Ön segítségét ahhoz kérem, hogy Vajdaság (Vojvodina) tartomány helyzetéről, jövőjéről kezdődjenek tárgyalások az ENSZ keretein belül. A tárgyalásokat az ott élő néprészek befolyásmentes önkormányzása, önrendelkezése érdekében kell megkezdeni. A tárgyalások résztvevői a vajdasági népcsoportok és anyaországaik, valamint a Magyarok Világszövetsége lehetnének.

Az egykori Jugoszlávia népei, népcsoportjai az elmúlt 15 alatt elszakadtak a szerb központi hatalomtól. Most éppen Koszovó tartomány teljes függetlenségével egy új állam születésének lehetünk tanúi.

A vajdasági magyarok eddig békésen dolgoztak (legkevesebb ezerszáz éves) szülőföldjükön. Sokan közülük Magyarországra menekültek a jugoszláv polgárháború vagy a hátrányos megkülönböztetés miatt.

Ön, mint tapasztalt béketeremtő politikus tisztában van a nemzetiségi béke és a nyelvi jogok fontosságával, hiszen a Finn Köztársaság kiváló elnökeként a finnországi svédeknek is államfője volt, akik széleskörű jogokkal rendelkeznek, sőt Ahvenanmaa-nak (az Åland-szigeteknek) saját zászlaja, himnusza és belső önkormányzata van.

Nézetem szerint, ha Európa (az EU) rászánná magát egy békés nép, a magyarok határkérdéseinek megoldására (talán az egyetlen nép, amely még nem használt fegyvert saját jogainak védelmében), nagyszerű példát mutatna az egész világnak, hogy létezik egy olyan nép, amely képes megoldani nehézségeit terrorcselekmények nélkül, csupán békés eszközökkel.

Azt szeretnénk, ha az egységesülő Európában a Magyarországtól elszakított magyar néprészek is élhetnének önrendelkezési és önkormányzási jogukkal.

Köszönettel és tiszteletteljes üdvözlettel: Mészáros András

Budapest, 2007. február 19.